

תקציר

"טיפול נמרץ ילדים ללא כאבים – האומנם?"

מרגלית רדא R.N,M.A מירי קלר R.N,M.A ד"ר רחל אפרת, עידית רוני R.N ,M,A ד"ר עובדי דגן.

ביחידות טיפול נמרץ לילדים הסיבות לכאב הינן רבות ומגוונות. (טראומה, הנשמה, פרוצדורות פולשניות ועוד). הטיפול בכאב מונע את ההשפעה השלילית של הכאב לטווח ארוך, אך גם מאפשר החלמה מהירה יותר עם קיצור השהיה בטיפול נמרץ. למרות הקושי בהערכת עוצמת הכאב בטיפול נמרץ ילדים (קושי ביצירת תקשורת ורבליית-מצב הכרה, גיל הילד, מצב נפשי ועוד'), אפשרויות הטיפול ביחידה הינן רבות ומגוונות.

אוכלוסיה גדולה בטיפול נמרץ ילדים הינם המטופלים עם מומי לב לאחר ניתוח לב. קבוצה זו דורשת התיחסות מיוחדת שכן השאלה אינה האם יש כאב לאחר הניתוח אלא **מהי עוצמת הכאב בשעות ובימים הראשונים לאחר הניתוח!** ישנה חשיבות גבוהה להדרכת הצוות המטפל במנותחים ולהדרכת הילדים ובני משפחותיהם בנוגע לטיפול בכאב (לפני הניתוח במידת האפשר וכן לאחריו). בב"ח שניידר נבנו סרגלי אי-נוחות המתאימים לטיפול בילדים שאינם יכולים לתקשר ולהביע את כאבם באופן ורבלי בשל סיבות שונות (הנשמה, חוסר הכרה, גיל צעיר וכד').

ביחידה לטיפול נמרץ נתוחי לב בב"ח שניידר נעשה שימוש יומיומי בסרגלים אלו להערכת הכאב לאחר הניתוחים ולשיכוחו. במקביל נבנו פרוטוקולים טיפוליים תוך הבנה שמניעת הכאב הינו חלק בלתי נפרד ובעלת חשיבות עליונה בטיפול בילדים לאחר הניתוח.

מניעת הכאב נעשית ע"י שימוש בתרופות אופייטיות ובנזודיאזפינים (להפנוטיקה) בשלבים הראשונים לאחר הניתוח. בהמשך המטופלים מקבלים תרופות לפי הפרוטוקולים (תרופות כגון: אופטלגין, נורופן, אלגולזין וכד') תוך ביצוע הערכות כאב בכל משמרת וטיפול בהתאם לתוצאות. חלק מהמטופלים נזקקים לתרופות האופייטיות והבנזודיאזפיניות לתקופה ארוכה שהיא מעבר ל-7 ימים אחרי הניתוח. לשם מניעת תופעות גמילה באותם חולים עם סיום הטיפול, נבנו פרוטוקולים לגמילה המותאמות לכל מטופל המקבל תרופות אלו מעבר ל-7 ימים תוך התיחסות לכמות שקיבל ולמשקלו.